

Första AP-fondens Ägarpolicy

2009-12-14

Inledning

Första AP-fondens engagemang i ägarfrågor grundar sig på en övertygelse att investeringar i väl skötta bolag på lång sikt kommer att ge en högre avkastning och en lägre risk. Fonden väljer därför att vara en aktiv ägare genom ägarstyrning – vilket inkluderar bolagsstyrning och företagens sociala och miljömässiga ansvar – i syfte att bidra till värdeskapande i kapitalförvaltningen.

Första AP-fondens agerande i ägarfrågor utgår alltid från vad som är bäst för företagen och för aktieägarna och därmed för nuvarande och framtida pensionärer i det långa loppet. Fonden kommer i samarbete med aktieägare och andra intressenter att arbeta för företagens bästa så att fonden är – och uppfattas som – en ansvarsfull och långsiktig ägare.

Varje punkt i ägarpolicyen är uppdelad i två delar. En första del (ingress) med övergripande principer som gäller för samtliga bolag som fonden äger oavsett hemvist. Den andra delen gäller speciellt för svenska bolag. Anledningen till att fonden har utarbetat särskilda regler för svenska bolag är att fondens ägarandelar generellt är högre i svenska bolag. Därmed har fonden större möjlighet att påverka dessa. Ägarpolicyen gäller oavsett om aktierna förvaltas internt eller via externa förvaltare. Principerna för bolagsstyrning gäller för både noterade och icke noterade aktier. Möjligheten att påverka onoterade bolag som ägs indirekt är dock betydligt mindre. Det är också viktigt att kraven på noterade bolag inte blir så höga att bolag undviker att notera sig vid en marknadsplats.

På många marknader finns koder för bolagsstyrning. De är viktiga för förtroendet för aktie-marknaden och för bolagen. Det senare gäller i särskilt hög utsträckning för mindre företag. Att följa en kod är emellertid inte samma sak som att följa alla regler i koden. Det är möjligt och ofta rimligt att bolagen inte följer vissa av reglerna. Det är i sådana fall viktigt att bolaget ger en tillfredsställande och företagsspecifik förklaring till avvikelserna. Lokala förhållanden när det gäller koder och börskontrakt kan påverka ställningstagandet i det enskilda fallet.

I lagen om allmänna pensionsfonder (2000:192) stadgas att ägarpolicyen ska beakta fondernas mål att långsiktigt maximera avkastningen – givet en låg risknivå – till nytta för de försäkrade i pensionssystemet. Det framhålls också att näringspolitiska eller andra ekonomisk-politiska hänsyn inte ska tas samt att ägarrollen entydigt ska utövas i syfte att bättre tillvarata möjligheterna till högre avkastning på förvaltade medel. Fonden får inte inneha aktier så att andelen röster i ett enskilt bolag uppgår till mer än tio procent. Fondens innehav av svenska aktier får inte heller överstiga två procent av det totala marknadsvärdet på svenska marknadsplatser.

Sju principer för bolagsstyrning

---

1. Rösträtt och förslagsrätt på bolagsstämmor

Bolagsstämman är företagets högsta organ. Det viktigaste verktyget för ägarinflytande på bolag är ägarnas rösträtt på bolagsstämmorna. Första AP-fonden verkar därför för att denna rätt ska vara oinskränkt. Det innebär också att ägarna ska ha möjlighet att lägga förslag till beslut till stämmans dagordning och ha rätten att få dessa frågor behandlade.

2. Likabehandling

Aktier med samma ekonomiska rätt i bolaget ska alltid behandlas lika i ekonomiskt hänseende. Avsteg från detta kan endast göras i enlighet med villkor i bolagsordning. Det är viktigt att minoritetsaktieägarnas intressen skyddas.

För svenska noterade bolag: På den svenska marknaden är det vanligt att bolag har aktieslag med olika rösträtt men med samma ekonomiska rätt till bolagets tillgångar eller vinst. För att förtroendet för detta system ska vidmakthållas är det viktigt att likabehandlingsprincipen upprätthålls. Ingen aktieägare får därför förfördelas ekonomiskt (i) vid utdelning – oavsett om denna sker i kontanter, aktier i dotterbolag eller på annat sätt, (ii) vid likvidation av bolaget eller (iii) vid bud på samtliga aktier i bolaget.

3. Ägarstruktur

Det ligger inte i aktieägarnas intresse att bolag inför någon form av hinder mot att bolaget ska kunna köpas upp. Första AP-fonden kommer därför att rösta mot att sådana hinder införs och för att dylika hinder avskaffas.

För svenska noterade bolag: Ett transparent och tydligt system med rösträttsdifferentiering bör ej förbjudas i lag. Det svenska systemet med A- och B-aktier är mer transparent än många andra system. Respekten för äganderätten kräver att eventuella förändringar i rösträtten genomförs frivilligt. I många fall överstiger dock nackdelarna med olika aktieslag fördelarna. I sådana fall kommer Första AP-fonden att verka för att rösträttsdifferentieringen ska förändras. Noterade företag bör inte införa rösträttsdifferentiering.

Befintliga ägare ska normalt ha rätt att delta i nyemissioner. Första AP-fonden förordar därför företrädesemissioner. Om styrelsen förslår att företrädesrätten frångås bör detta utförligt motiveras.

4. Kapitalstruktur

Första AP-fonden ser positivt på att företag aktivt arbetar för en väl avvägd kapitalstruktur. Bolagen ska sträva efter att ha en kapitalstruktur som är lämplig med hänsyn till strategiska, ekonomiska och finansiella mål. Aktieägare ska ha möjlighet att rösta på bolagsstämma om nyemissioner, utdelning och återköp av bolagets egna aktier.

För svenska noterade bolag: I första hand förespråkar Första AP-fonden att generella metoder som företrädesemissioner, extra utdelning eller inlösen användes för att justera kapitalstrukturen. Förvärv av egna aktier är ett av flera tillgängliga medel och kan därför användas om inte andra medel är lämpliga. Försäljning av återköpta aktier över börs ska ej tillåtas förutom om det sker som en del av hedgning av bolagets aktierelaterade incitamentsprogram. Återköp bör endast göras av det vid var tid billigaste aktieslaget om bolaget har skilda aktieslag. Förslag på återköp av företagets egna aktier ska vara utförligt motiverade.

5. Bolagens styrelse

Val av styrelse

Styrelsen ska företräda aktieägarna i styrningen av bolaget. Rätten att föreslå och rösta på styrelseledamöter på bolagsstämman är därför grundläggande för aktieägarna. Nominering av ordförande och ledamöter bör ske genom ett tydligt och öppet nomineringsförfarande. Första AP-fonden verkar därför för att ägarnas inflytande över val av styrelseledamöter inte ska minskas utan – om det är möjligt – utökas.

För svenska noterade bolag: Processen för att utse styrelseledamöter har systematiserats och därmed avsevärt förbättrats sedan valberedningar börjat väljas av bolagsstämman. Det ska understrykas att valberedningen inte är ett eget bolagsorgan utan arbetar på uppdrag av bolagsstämman. Valberedningen får inte utvecklas till ett organ med uppgift att övervaka styrelsens arbete. Ledamöterna i valberedningen kan väljas antingen på bolagsstämman eller utses bland de största ägarna vid ett senare tillfälle. Första AP-fonden förordar den senare modellen i de flesta företag. Valberedningen ska dock kunna återspegla röststyrkan hos de största ägarna eller ägarkonstellationerna. Detta bör också vägas mot nyttan av kontinuitet i valberedningen. Det innebär att ledamot som inte längre är en av de största ägarna bör ställa sin plats till förfogande men att denne inte måste bytas ut om de största ägarkonstellationerna kommer överens om det. Första AP-fonden deltar aktivt i arbetet att nominera styrelseledamöter och deltar som regel i valberedningar när fondens aktieinnehav berättigar till detta.

Valberedningen har stort behov av information från styrelsen – i första hand, men inte enbart, från ordföranden – om hur arbetet i styrelsen fungerar och vilka kompetensbehov som finns i styrelsen. Det löses lämpligen genom att styrelsens ordförande adjungeras till valberedningen. Styrelsens ordförande kan också vara ledamot av valberedningen. I sådana fall finns ibland skäl för denne att inte delta i vissa överläggningar och beslut. Information från övriga styrelseledamöter bör valberedningen få genom att möta styrelsen enskilt eller i grupp. Högst en styrelseledamot (inklusive styrelseordföranden) bör vara ledamot i valberedningen. Om mer än en styrelseledamot ingår i valberedningen ska detta noggrant motiveras. Med jämna mellanrum bör en extern utvärdering av styrelsen göras. Denna utvärdering är bland annat ett nödvändigt underlag för valberedningens arbete.

Styrelsens sammansättning

Kompetens och integritet är viktiga egenskaper för en styrelseledamot. Ett effektivt styrelsearbete förutsätter en mångfald i styrelsens sammansättning. Det ger en bredd i styrelsens samlade erfarenhets- och kunskapsbas. Första AP-fonden arbetar därför för att bredda rekryteringsbasen för styrelser och därmed uppnå en jämn könsfördelning och ett ökat inslag av etniska minoriteter i styrelserna.

Styrelsens ordförande och VD bör inte vara samma person. I varje styrelse ska finnas ledamöter som inte står i ett beroendeförhållande till bolagets ledning eller till betydande ägare. Styrelsens ersättnings-, nominerings- och revisionskommittéer ska vara helt oberoende av bolaget. Styrelsen bör omväxlas varje år.

För svenska noterade bolag: Styrelser ska bestå av ledamöter med erforderlig kompetens och erfarenhet, hög integritet, god tillgänglighet och stort engagemang. Styrelsens ledamöter ska ägna uppdraget den tid och omsorg som krävs för att utföra det på ett fullgott sätt, alltid med samtliga aktieägares intresse för ögonen.

Styrelsens sammansättning bör löpande anpassas till företagets verksamhet, omvärld, marknad och utvecklingsskede. Styrelsen bör bestå av ledamöter med skilda kompetenser, erfarenheter och perspektiv. Första AP-fonden eftersträvar därför en jämn fördelning mellan män och kvinnor i styrelserna. Styrelsen bör även i övrigt ha en väl avvägd sammansättning av personer med olika bakgrund och perspektiv exempelvis avseende ålder, nationalitet och etnisk härkomst.

Styrelsens arbete

Ansvaret för att företräda ägarna och att alltid se till samtliga ägares intressen åvilar varje enskild ledamot oavsett om denna betraktas som beroende eller oberoende av ägare respektive bolag. Första AP-fonden kommer att rösta mot återval av styrelseledamöter som bedöms ha eftersatt sitt ansvar på denna punkt.

För svenska noterade bolag: Ett väl fungerande styrelsearbete är av största betydelse för att skapa värden för aktieägarna. Styrelsen bör lägga upp det interna arbetet mot bakgrund av företagets verksamhet och styrelsens sammansättning. Om kommittéer, arbetsutskott eller dylikt bildas inom styrelsen är det av yttersta vikt att ledamöternas personliga ansvar för styrelsens totala arbete inte minskas.

En tydlig ansvarsfördelning mellan styrelse och företagsledning är mycket viktig. En sådan underlättas genom en klar uppdelning mellan styrelse och företagsledning. Företagets verkställande direktör kan dock vara ledamot av styrelsen.

Arvodering av styrelseledamöter

Arvodena till styrelsens ordförande och ledamöter ska vara marknadsmässiga och skäliga och spegla de krav som ställs på dem. Första AP-fonden ser positivt på att styrelsens ledamöter äger aktier i företaget men anser att tvingande regler på denna punkt inte behöver finnas.

För svenska noterade bolag: Arvodena till styrelsens ledamöter ska vara bestämda till fasta belopp. Detta hindrar dock inte att delar av arvodet kan användas till förvärv av faktiska eller syntetiska aktier. I fall då förvärvets storlek inte helt bestäms av den enskilda ledamoten krävs särskilda motiv. Systemet ska också utformas så att aktierna inte förfogas fritt förrän efter en lång period.

Styrelsen ska varje år göra en systematisk utvärdering av såväl styrelsens arbete som enskilda styrelseledamöters insatser i detta arbete.

6. Ersättning till ledande befattningshavare och incitamentsprogram

Ersättningen till företagsledningen ska vara utformad så att den gagnar bolaget och dess aktieägare. Det innebär att ersättningen ska medverka till att den anställda agerar så att bolagets långsiktiga vinster ökar samtidigt som en lämplig risknivå i verksamheten upprätthålls. Ersättningsystemet får inte ge incitament till olagligt eller på annat sätt olämpligt agerande. Ersättningen ska vara skälig, marknadsmässig och i linje med "best practice" på den lokala marknaden och så återhållsam att den tydligt och öppet kan motiveras för bolagets intressenter. Ersättningsystemet ska inte rubba förtroendet hos bolagets intressenter. Informationen om hur ersättningsprogrammen är utformade ska vara fullödlig oavsett om dessa beslutas på stämman eller inte.

För svenska noterade bolag: Ansvaret för att fastställa ersättning till den verkställande direktören ligger på bolagets styrelse i sin helhet. Styrelsen ska även säkerställa att såväl den verkställande direktörens som övriga ledande befattningshavares ersättningar rymms inom de riktlinjer som beslutats av bolagsstämman. Den totala ersättningen ska vara skälig och marknadsmässig. Ersättningsystemet och processen för fastställande av ersättning till verkställande direktören och ledande befattningshavare ska kännetecknas av öppenhet och inte rubba förtroendet hos bolagets intressenter.

Rörlig kontant ersättning

En eventuell rörlig del av ersättningen ska vara prestationsrelaterad, utvärderingsbar och bör i de flesta fall vara kopplad till företagets lönsamhet. Stor del av prestationskraven ska vara satta i relation till företagets konkurrenter. Det är viktigt att den rörliga ersättningen inte ger incitament till ett kortsiktigt beteende eller till att oönskade risker tas.

Långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram

Utöver fast och rörlig lön förekommer långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram vilkas syfte är att se till att ledande befattningshavares intressen sammanfaller med aktieägarnas. De ger också en möjlighet att erbjuda en marknadsmässig total ersättning i linje med vad som erbjuds i många andra länder.

Huruvida ett långsiktigt incitamentsprogram är marknadsmässigt eller ej måste bedömas i relation till övriga delar i ersättningen. Det är viktigt att programmet får en fullständig genomlysning och förankras hos ägarna innan de tar beslut på stämman.

För att långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram ska ha avsedd verkan ska följande kriterier beaktas:

- Incitamentsprogrammet ska vara en del av en kommunicerad långsiktig ersättningsstrategi.
- En i förväg bestämd, tydlig och mätbar, prestation ska krävas för att få tilldelning i aktierelaterade incitamentsprogram. I huvudsak ska prestationskraven vara kopplade till hela företagets långsiktiga värdeskapande. Stor del av prestationskraven ska vara satta i relation till företagets konkurrenter. Kraven ska utformas så att oönskade risker eller annat oönskat beteende inte uppmuntras. Prestationskraven ska också kommuniceras till aktieägarna.

- Långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram innebär att företaget ikläder sig en risk för prisrörelser på den egna aktien. Information om hur företaget avser att hantera denna risk och kostnader för detta ska ges till bolagsstämman inför beslutet.
- Incitamentsprogram ska inte belöna deltagarna för en allmän börsuppgång. Dessa bör därför i första hand vara relativa, dvs. att aktiekursutvecklingen på företags aktier relateras till den allmänna börsutvecklingen, aktieutvecklingen inom branschen eller aktieutvecklingen för utvalda konkurrenter.
- Det ska finnas en övre begränsning i programmets värde, i synnerhet om de inte är relativa.
- En utvärdering av kostnader och effekter av tidigare genomförda incitamentsprogram ska göras och användas som underlag för beslut om kommande program. Utvärderingen ska göras ur ett aktieägarperspektiv och presenteras för ägarna. Styrelsen ansvarar för utvärderingen och för att aktieägarna får tydlig information om utvärderingens resultat. Om en tillfredställande utvärdering inte presenteras inför ett förslag på ett incitamentsprogram kommer Första AP-fonden att rösta nej till programmet.

Första AP-fonden ser positivt på att samtliga anställda äger aktier i företaget. För att stimulera detta kan företaget under vissa förutsättningar och till rimliga kostnader subventionera program som syftar till ökat aktieäggande.

Pensioner

Avsättning till pensioner för ledande befattningshavare är en del av den totala ersättningen och måste därför bedömas i relation till övriga ersättningar. Pensionsförmåner och företagens nuvarande och förväntade framtida kostnader för pensioner ska redovisas utförligt. Pensioner till ledande befattningshavare bör vara avgiftsbestämda. Omförhandling av existerade avtal ska dock endast genomföras om det är kostnadsmässigt motiverat.

7. Revision och intern kontroll

Det ligger i aktieägarnas intresse att den externa revisionen och den interna kontrollen är av fullgod kvalitet. Mycket höga krav kan ställas på att de externa revisorerna är oberoende av bolaget och dess ledning.

För svenska noterade bolag: Revisorer utses av företagets aktieägare och har rollen som oberoende granskare. Första AP-fonden lägger stor vikt vid att företagen har kompetenta revisorer med tillräckliga resurser att utföra en revision av hög kvalitet. Konsulttjänster utöver revision bör ej utföras av bolagets huvudrevisor. I de fall detta ändå förekommer ska en redogörelse för skälen för detta lämnas på bolagsstämman och i årsredovisning. Revisorerna bör lämna en fyllig information om revisionen av företaget till aktieägarna, företrädesvis vid bolagsstämman.

Att den interna kontrollen fungerar väl är av utomordentlig vikt för att förtroendet för bolaget och aktiemarknaden i stort. Första AP-fonden lägger därför stor vikt vid att bolagets beskrivning av den interna kontrollen i bolagsstyrningsrapporten är fullödlig. Eventuella förklaringar gällande kodens regler om den interna kontrollen kommer att studeras noga.

Miljöfrågor och sociala frågor

Syftet med Första AP-fondens policy på detta område är att påverka de företag som fonden investerar i att ta ansvar för den miljöpåverkan och den sociala inverkan bolagets verksamhet kan ha. Samtliga delar i detta avsnitt gäller för både svenska och utländska bolag i lika hög grad.

Som en del av det svenska pensionssystemet och i egenskap av svensk myndighet är det naturligt att Första AP-fonden använder sig av samma värdegrund som svenska staten där alla människors lika värde och demokrati är centrala delar. Detta kommer till uttryck genom att Sverige undertecknat internationella konventioner – däribland konventioner om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, korruption och inhumana vapen – samt överenskommelser – såsom FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Första AP-fonden utgår från att alla konventioner som Sverige har undertecknat är lika viktiga och därmed ska följas. Denna utgångspunkt stöds även i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter som poängterar att de mänskliga rättigheterna är universella och odelbara, hänger ihop och inte går att inbördes rangordna. Första AP-fonden avstår därför från att göra en sådan rangordning och utgår därmed från att alla konventioner som Sverige har undertecknat är lika viktiga och därmed ska följas.

Första AP-fondens arbete utifrån denna värdegrund består av två delar.

- Dels ett reaktivt arbete som består i att systematiskt identifiera bolag som kan associeras till konventionsbrott och därefter, bland annat genom dialog, förmå dem att adressera konventionsbrottet, samt implementera förebyggande system och åtgärder för att förhindra framtida konventionsbrott. Om det visar sig att viljan till förändring från företagets sida inte finns eller att förändringsprocessen drar ut på tiden, ska Första AP-fonden utesluta företaget ur placeringsuniversum.
- Dels ett proaktivt arbete genom egna möten och deltagande i bransch- och investerari-initiativ i syfte att påverka bolag att öka transparensen, agera mer ansvarsfullt samt adressera relevanta frågeställningar.

Utgångspunkten i Första AP-fondens riktlinjer är principerna i FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt de konventioner som Sverige har undertecknat. Genom att knyta Första AP-fondens krav till internationella konventioner och genom att samarbeta med andra i samma syfte kan fonden bli en del av en internationell samverkan som säkerställer att konventionsbrott beivras på den internationella finansmarknaden. Därigenom kan konventionerna ges ökad skärpa.

I de fall Sverige ställer sig bakom eller undertecknar en ny konvention eller modifiering av befintlig konvention men där denna ännu inte formellt ratificerats kommer fonden att agera så som om ratificering redan skett. Fonden kommer regelbundet att följa hur ratificeringsprocessen av den nya eller modifierade konventionen fortskrider. Skulle Sverige inte ha ratificerat konventionen inom en treårsperiod från det att Sverige ställt sig bakom densamma kan fonden komma att se över utgångspunkten för sina riktlinjer i de frågor den nya eller modifierade konventionen berör.

Första AP-fonden anser att företagen själva har ett ansvar att följa de internationella konventionerna oavsett om dessa är riktade till stater, till enskilda eller till företag och organisationer.

Ansvar gällande dessutom oavsett om de länder där företagen verkar undertecknat konventionerna eller har en svagare rättighetslagstiftning.

Första AP-fondens bedömning

Första AP-fondens bedömning av företagen ska grunda sig på officiella granskningar av enskilda fall. Fondens bedömning ska beakta hur allvarlig förseelsen är samt hur den bedömts av den prövande instansen. Medvetna eller upprepade förseelser ska därvidlag bedömas strängare. Eventuella åtgärder som företaget vidtagit eller avser att omgående vidta för att komma tillrätta med problemet medtas i bedömningen

Första AP-fondens åtgärder

Första AP-fonden kommer som ägare av företag att verka för att företagen har praktiskt användbara policier, explicita mål, medel och handlingsplaner för förbättringsåtgärder samt en öppen rapportering av sitt arbete med miljö och sociala frågor.

Kan det göras sannolikt att företag som Första AP-fonden investerat i kan associeras till kränkning av någon av de konventioner som Sverige ratificerat eller nyligen ställt sig bakom ska fonden söka påverka företaget för att få till stånd en förändring så att framtida kränkning kan undvikas. Företagen ska också, när så är möjligt, ersätta skadelidande respektive återställa skador på miljön.

Första AP-fondens verktyg i ägarfrågor

I sitt agerande i ägarfrågor ska fonden inom ramen för detta intresse också gagna det aktuella företaget och en väl fungerande kapitalmarknad. Detta mål ska uppnås främst genom att fonden

- agerar inför och vid bolagsstämmor,
- agerar för att aktivt påverka styrelsernas sammansättning,
- direkt kontakter företrädare för företagen,
- samverkar med andra aktieägare i företagen,
- även utövar ägarinflytande genom aktiv och öppen information om fondens inställning i särskilda ägarfrågor.

Första AP-fondens agerande i bolagsstyrningsfrågor grundas på affärsmässighet. Agerandet grundar sig också på kunskaper om det enskilda bolaget samt bolagsrätt, traditioner samt koder inom bolagsstyrning som gäller på den marknad där bolaget har sin hemvist.

I svenska bolag deltar Första AP-fonden i valberedningsarbetet om vi ges möjlighet till detta. I annat fall sker ett samarbete med den sittande valberedningen i de fall då fonden har intresse av att påverka styrelsens sammansättning.

Om kontakter mellan Första AP-fonden och företaget är lämpliga inför bolagsstämmor sker sådana kontakter normalt via företagets styrelseordförande och med beaktande av de regler som gäller för informationsgivning i företag.

Om det i ägarstyrningsprocessen visar sig att intresset för förändringar från företagets sida inte finns eller att förändringsprocessen i företaget drar ut på tiden, ska Första AP-fonden utesluta företaget ur placeringsuniversum. Ett sådant beslut innebär att fondens innehav av samtliga värdepapper emitterade av företaget – oavsett om de förvaltas internt eller externt – ska avvecklas så snart det är praktiskt möjligt.

Samarbete med andra ägare

Genom att samordna agerandet med flera ägare kan en större effekt uppnås. Första AP-fonden ska därför söka samarbeta med andra ägare – svenska såväl som utländska – där så är lämpligt och i enlighet med fondens ägarpolicy. Att andra ägare underlåter att agera är inte skäl för fonden att avstå från egna åtgärder.

Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonderna samarbetar i Etikrådet om miljö- och etikfrågor i de bolag fonderna äger aktier i utanför Sverige. Etikrådet består av en representant från vardera AP-fond. Ordförandeskapet i rådet alterneras mellan fonderna. Samarbetet avser (i) genomlysning av fondernas portföljer rörande kränkning av internationella konventioner, (ii) analys av incidenter och (iii) dialog med bolagen. Samarbetet omfattar inte svenska bolag utan med dessa för respektive AP-fond egna dialoger och göra egna analyser. Beslut om eventuella åtgärder fattas av den enskilda fonden.

Lagstiftning och självreglering

Inför förändringar i svensk eller utländsk lagstiftning kan Första AP-fonden agera för att lagstiftningen ska vara i de försäkrades intresse. Fonden kan också själv – eller tillsammans med andra – ta initiativ till att lagstiftning ändras. Fondens roll som svensk statlig pensionsförvaltare ska i båda dessa fall beaktas.

I Sverige finns en lång tradition av självreglering – att parterna inom det svenska näringslivet, ägare, styrelser, företagsledningar och andra själva beslutar om vilka regler som ska gälla. Självreglering har på vissa områden stora fördelar jämfört med lagstiftning. Det finns också nackdelar med självreglering eftersom allmänhetens önskemål inte alltid kommer fram i processen – i dessa fall är lagstiftning ett bättre alternativ. Första AP-fonden stöder svensk självreglering och kommer att aktivt verka för att den utvecklas ytterligare. Fonden är också aktiv i internationella samarbeten om bolagsstyrning, miljöfrågor och sociala frågor.

Beslutsordning

Denna ägarpolicy gäller från 2009-12-14 och ersätter tidigare policy. Styrelsen fastställer Första AP-fondens ägarpolicy. Ägarfrågor handläggs av Första AP-fondens verkställande direktör eller efter dennes delegation i varje särskilt fall av annan tjänsteman. I ägarfrågor av särskild vikt ska samråd ske med styrelsens ordförande och därefter avrapporteras ärendet till styrelsen. Ägarfrågor av synnerlig vikt ska av styrelsens ordförande hänskjutas till styrelsen. Dessutom ska

ägarfrågor, som vid rapportering befinns vara av principiell karaktär, bli föremål för behandling i styrelsen.